

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง

ดวงจันทร์ของลำเจียก (๑)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์



คำไทยใช้ให้ถูก



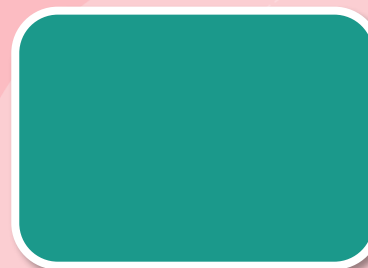
๑.

จักจั่น



๒.

จักจั่น



คำไทยใช้ให้ถูก

จักจั่น



[จัก-กะ-จั่น] หมายถึง

- ๑) (น.) ชื่อแมลงชนิดหนึ่ง
- ๒) (น.) กระพู่นางนวล



ทบทวน

ความรู้เดิม





วันลอยกระทงเป็น
ประเพณีที่ปรากฏ
ในเดือนอะไรของไทย



ประเพณีลอยกระทง
มีจุดประสงค์เพื่ออะไร



ประเพณีลอยกระทง
เป็นประเพณีสำคัญของ
ไทยที่ปรากฏในวรรณคดี
เรื่อง “นิราศเดือน”

จุดประสงค์การเรียนรู้



๑. บอกความหมายของคำและสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง ดวงจันทร์ของลำเจียกได้
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองจากเรื่อง ดวงจันทร์ของลำเจียกได้
๓. เห็นคุณค่าของการอ่านและการศึกษาวรรณคดีไทย



เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่



“นิราศเดือน”

เป็นวรรณคดีไทยที่ถูกนำมาบรรจุในแบบเรียน
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ในหนังสือวรรณคดีลำนํ้า
เรื่อง ดวงจันทร์ของลำเจียก



ผู้แต่งคือใคร

นายมี หรือ หมื่นพรหมสมพัตสร (พรม-สม-พัต-สอน)

เกิดในสมัยรัชกาลที่ ๑ เป็นศิษย์คนหนึ่งของสุนทรภู่ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งกลอนดีเด่นใกล้เคียงกับสุนทรภู่มากที่สุด ผลงานร้อยกรองเรื่องอื่น ๆ ของนายมี เช่น นิราศถลาง กลอนเพลงยาว สรรเสริญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว นิราศพระแท่นดงรัง เป็นต้น



“นิราศ” คืออะไร

งานประพันธ์ประเภทหนึ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ นิราศนั้นมักมีเนื้อหาในเชิงพรรณนาถึงการเดินทางเป็นหลัก บอกเล่าถึงสิ่งที่พบเห็นระหว่างการเดินทาง ขณะเดียวกันมักจะสอดแทรกความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางนั้น โดยมักจะเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นกับความรู้สึกภายในของกวี



นิราศเดือน



นิราศเดือนมีเนื้อหาสัมพันธ์ถึง
ความรัก และบรรยายเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นของประเพณีไทยในแต่ละ
เดือนทั้ง ๑๒ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนห้า

เดือนห้า



ประเพณีสงกรานต์



เดือนหก



- ๑) ประเพณีแรกนาขวัญ
- ๒) ประเพณีโกนจุก
- ๓) ประเพณีแต่งงาน



<https://www.moac.go.th/news-preview-411291791065>



<https://sites.google.com/site/5701102111014ib1/>

เดือนเจ็ด



ประเพณีสลากภัต



เดือนแปด



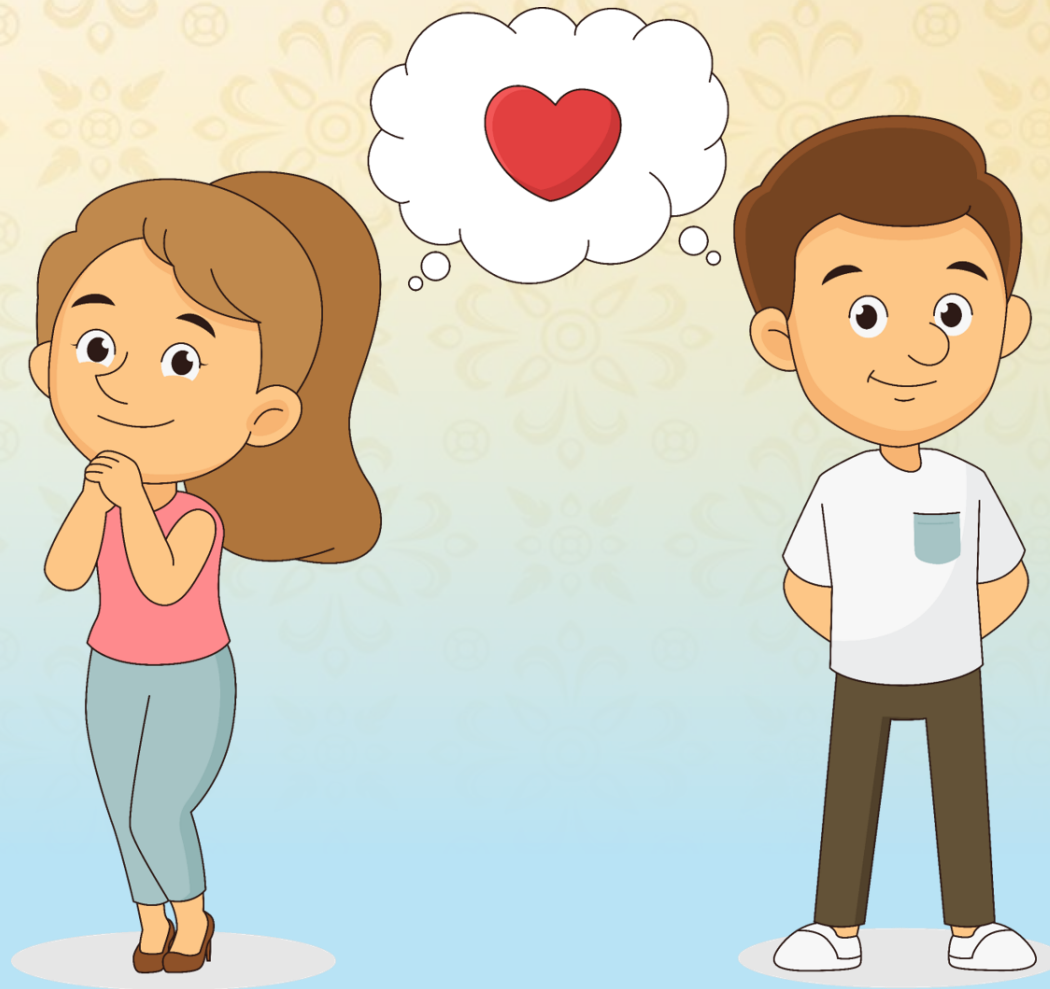
ประเพณีเข้าพรรษา



เดือนเก่า



ไม่ได้กล่าวถึงประเพณี
แต่ก็ว่าได้คร่ำครวญถึง
นางที่รัก



เดือนสิบ



ประเพณีสารท



เดือน สิบเอ็ด



๑) ประเพณีออกพรรษา

๒) ประเพณีทอดกฐิน



เดือน สิบสอง



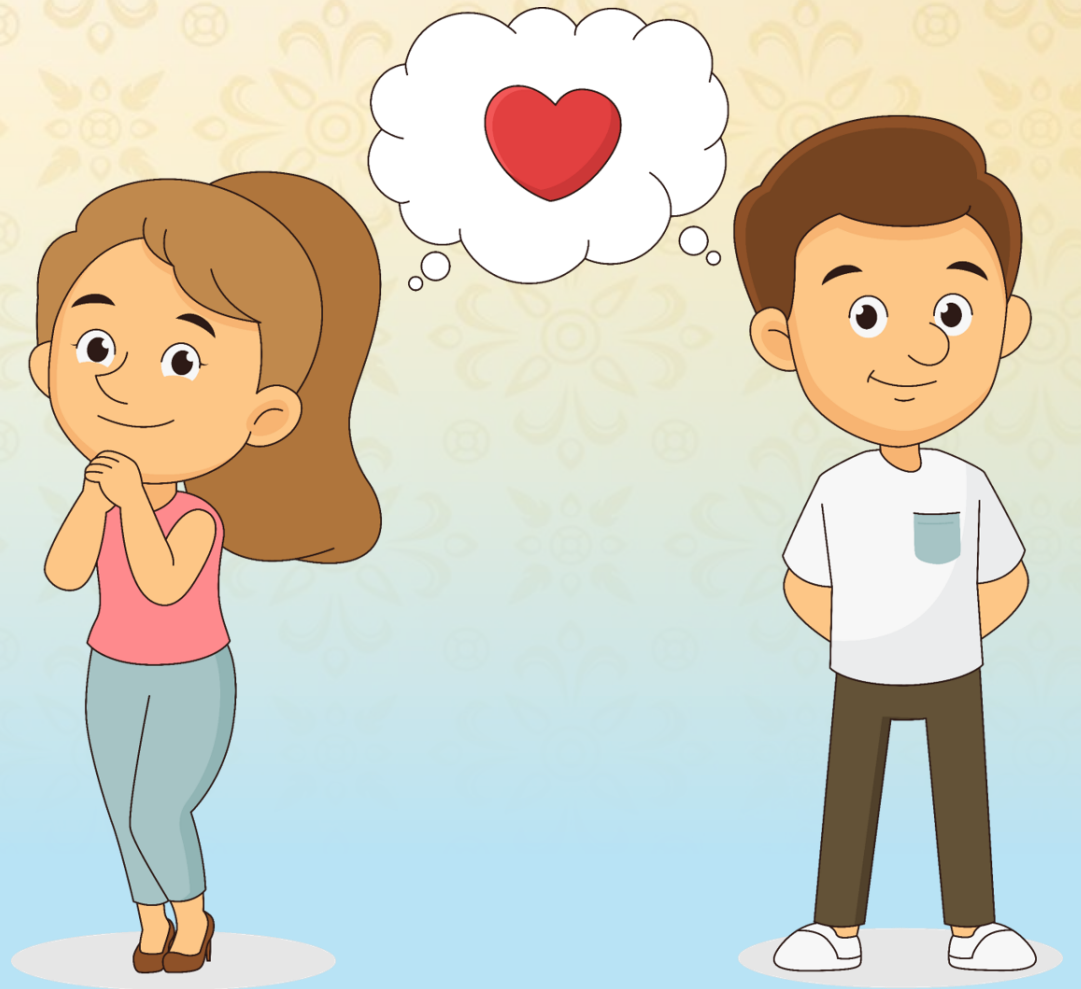
- ๑) ประเพณีลอยกระทง
- ๒) ประเพณีทอดผ้าป่า
- ๓) ประเพณีเทศน์มหาชาติ



เดือนอ้าย



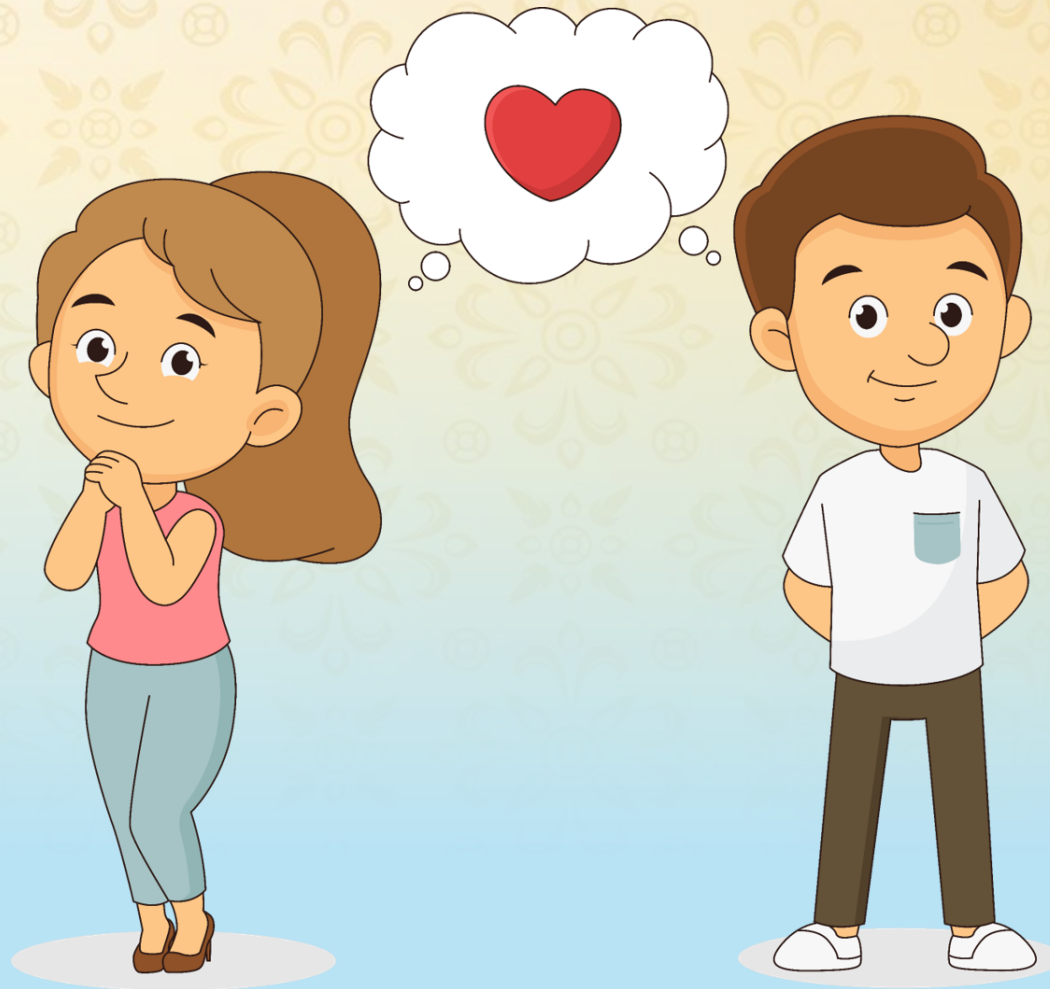
ไม่ได้กล่าวถึงประเพณี
แต่ก็ว่าได้คร่ำครวญถึง
นางที่รัก



เดือนยี่



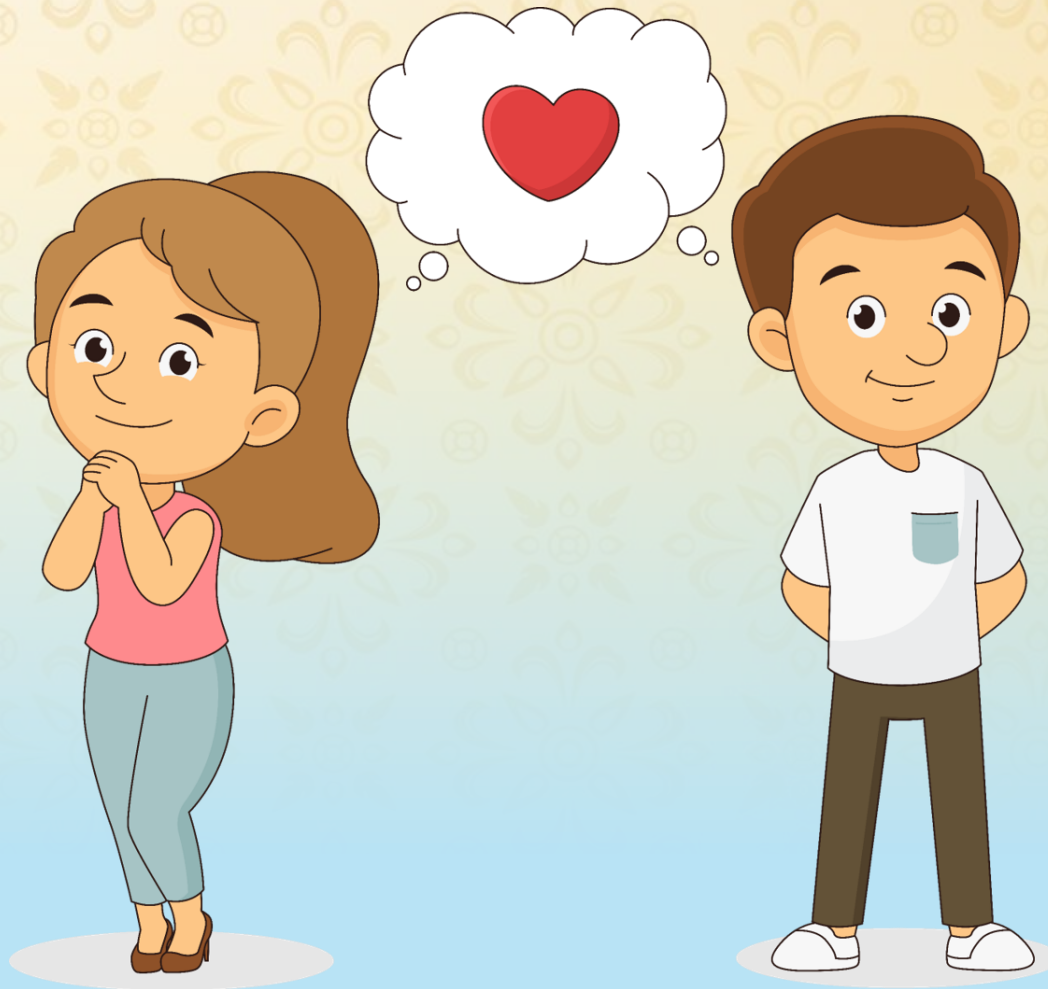
ไม่ได้กล่าวถึงประเพณี
แต่ก็ว่าได้คร่ำครวญถึง
นางที่รัก



เดือนสาม



ไม่ได้กล่าวถึงประเพณี
แต่ก็ว่าได้คร่ำครวญถึง
นางที่รัก



เดือนสี่



ประเพณีตรุษ





เกม

“บิงโกชิงชัย”



บิงโก				
4	16	17	40	69
8	26	51	33	68
7	18	★	42	71
2	25	44	4	55

บิงโก		
17	40	69
1	33	68
42	71	
4	55	
9	65	

37

82

62

คำสั่งในการปฏิบัติกิจกรรม

72

- ๑) ครูปลายทางแจกกระดาษสำหรับทำกระดานบิงโกคนละ ๑ แผ่น
- ๒) นักเรียนวาดตาราง ๔×๔ ช่อง สำหรับเขียนคำศัพท์
- ๓) เขียนคำศัพท์ที่สนใจจากเรื่อง “ดวงจันทร์ของลำเจียก” ลงในช่องให้ครบ ๑๖ คำ
- ๔) นักเรียนฟังครูอ่านคำศัพท์ทีละคำ หากตรงกับคำที่ตนเองเลือกไว้ให้ทำเครื่องหมายวงกลมหรือกากบาท
- ๕) ครูปลายทางช่วยสำรวจนักเรียนที่บิงโก (ผู้ชนะ)





ตัวอย่างตารางบิงโก



♥			♥
♥			♥



คำศัพท์ที่เลือก

กรรณิการ์

กรวด

กุมาร

ขมา

ฉวัดเฉวียน

ซ้ชวาล

ชาวพารา

โชติช่วง

เทศนามหาชาติ

นกบิน

นมแมว

นาฏ

พยับ

พิภพ

ภักินี

มิตร

ยุพิน

เขาวมาลย์

คำศัพท์ที่เลือก

รัญจวน

ราศี

ราหู

ลักษณะ

ลำเจียก

ลำดวน

วิโยค

โศกศัลย์

สัปบุรุษ

สาคร

สายหยุด

หน้าทับ

อนงค์

อรชร

อร่าม

อังคาส

อ้ายตื้อ

ของขวัญจากครู

ให้หนูคนเก่ง



ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจใบงานที่ ๓
เรื่อง คำศัพท์น่ารู้
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๓
เรื่อง คำศัพท์น่ารู้



ของฝาก

จากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับความหมายให้ถูกต้อง

๑. _____ กรรณิการ์

๒. _____ ฉวัดเฉวียน

๓. _____ ชัชวาล

๔. _____ ขมา

๕. _____ โศกคัลย์

๖. _____ เยาวมาลย์

๗. _____ สัปบุรุษ

๘. _____ สาคร

๙. _____ อรชร

๑๐. _____ ภัคินี

๑๑. _____ พยับ

๑๒. _____ กุมาร

๑๓. _____ ลำเจียก

๑๔. _____ วิโยค

๑๕. _____ รัญจวน

ของฝาก

จากครูให้หนูคนเก่ง

- ก. คนที่มีศรัทธาในศาสนา เห็นชอบตามครรลอง
- ข. งามแบบเอวบางร่างน้อย
- ค. น้องหญิง
- ง. หญิงสาวแสนสวย
- จ. การปลัดพราก
- ฉ. เป็นทุกข์เดือดร้อน เศร้าใจ
- ช. ซื้อมันไม้ ขอบใบและก้านหุ้มดอก
มีหนาม ดอกมีกลิ่นหอม ปาหนัน ก็เรียก
- ซ. ทะเล แม่น้ำ

- ณ. ครีမ် มีดมั่ว
- ญ. ปั่นป่วนด้วยความคิดถึง
- ฎ. ซื้อมันไม้ขนาดเล็ก ดอกหอม กลีบขาว
หลอดดอกสีแสด ใช้ย้อมผ้า
- ฏ. เด็กชาย
- ฐ. อากาศที่บินผาดโผนวนเวียน
- ฑ. สว่าง รุ่งเรือง
- ฒ. กล่าวคำขอโทษ

สรุป บทเรียน



ของฝาก

จากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับความหมายให้ถูกต้อง

๑. ฎ กรรณิการ์

๒. ฐ ฉวัดเฉวียน

๓. ฑ ชัชวาล

๔. ฒ ขมา

๕. ณ โศกคัลย์

๖. ง เยาวมาลย์

๗. ก สัปบุรุษ

๘. ช สาคกร

๙. ข อรชร

๑๐. ค ภัคินี

๑๑. ณ พยับ

๑๒. ฎ กุมาร

๑๓. ช ลำเจียก

๑๔. จ วิโยค

๑๕. ญ รัญจวน

คำถามสรุป บทเรียน

๑) วันนี้ได้เรียนรู้อะไรบ้าง

๒) การอ่านและศึกษาวรรณคดีมีความสำคัญ
อย่างไร



ก่อนจากกัน

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง

“ดวงจันทร์ของลำเจียก”

หน้า ๑๒๒ - ๑๓๓

จากหนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ป.๕



สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ชั้น ป.๔
๒. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การวิเคราะห์
ความงามทางภาษา
๓. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ชวนคุยคุยสาระ

บทเรียนครั้งต่อไป

“ดวงจันทร์ของลำเจียก (๒)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

